

Zorgbeleid

Inhoud

1. Onze visie op zorg	3
2. Zorgcontinuüm: wat is dat?	4
A. FASE 0: Brede basiszorg	4
B. FASE 1: Verhoogde zorg	4
C. FASE 2: Uitbreiding van zorg	4
D. FASE 3: IAC.....	5
BIJLAGE 1 – Brede basiszorg.....	6

1. Onze visie op zorg

Binnen het Centrum leren & werken van de VTS, Sint-Niklaas, streven we naar kwaliteitsvol onderwijs voor jongeren die bewust kiezen voor een leer/werkervaring en jongeren die omwille van de nood aan ondersteuning in hun leerproces een specifieke pedagogische aanpak vragen. We zien het als onze taak de integratie van deze jongeren in de maatschappij te bevorderen door te werken op drie domeinen:

- hun beroepskansen bevorderen door een degelijke vakopleiding
- hun persoonlijke ontplooiing verder uitbouwen
- hen actief laten deelnemen aan het maatschappelijk leven

We doen dit vanuit een christelijke inspiratie waarbij een aantal waarden centraal staan: kansen geven, aandacht besteden aan maatschappelijk kwetsbare jongeren, respect hebben voor andere levensbeschouwingen en culturen, ... en dit als medewerkers ook effectief voorleven. Om tot een constructieve begeleiding te komen vertrekken we vanuit het geloof in de jongere met zijn/haar competenties en laten we dit ook blijken. We bieden hen warmte aan en een ruggensteun zodat ze de goede richting vinden en hun leven een positieve wending kunnen geven. Tegelijkertijd leren we hen ook omgaan met regels en structuur zodat het makkelijker wordt om zich te handhaven in de maatschappij.

We zien onze jongeren als unieke mensen met een totale persoonlijkheid en binnen onze begeleidingstaak willen we daar (rekening houdend met onze mogelijkheden en beperkingen) maximaal op inspelen. Daarom tekenen we samen met iedere jongere een individueel leertraject uit dat we actief begeleiden. Dit leertraject beperkt zich niet tot het accepteren en verwerken van informatie maar daagt de jongere ook uit om een actief engagement op te nemen. Onderwijzen richt zich in ons centrum dan ook op kennis, vaardigheden en attitudes, op kennen, kunnen en zijn.

Gezien de grote diversiteit van de jongeren (zowel qua sociaaleconomische achtergrond, studieniveau, ...) in ons centrum streven we naar een beleid waarbij we maximaal rekening houden met de mogelijkheden en beperkingen van de individuele jongere. Jongeren die hiervoor in aanmerking komen willen we voorbereiden op de uitoefening van een beroep en bieden we optimaal kansen om een kwalificatie te behalen. Werkplekervaring vinden we daarbij heel belangrijk. Met jongeren die in hun traject daar nog niet aan toe zijn willen we aanvankelijk de klemtoon leggen op hun persoonlijkheidsontwikkeling en hun zelfredzaamheid in het maatschappelijk leven bevorderen.

We willen in ons centrum actief werk maken van een 'open' leer- en leefgemeenschap waarin jongeren, ouders, (interne en externe) begeleiders en directie elkaar leren kennen en waar dialoog leidt tot medeverantwoordelijkheid in het traject dat we samen afleggen. Omwille van de vaak sectoroverschrijdende begeleiding van een aantal van onze jongeren wordt er expliciet aandacht besteed aan netwerkvorming.

Om dit kwaliteitsvol onderwijs ook in de toekomst te verzekeren worden blijvend de nodige logistieke/materiële voorzieningen en pedagogisch-didactische hulpmiddelen ingezet. Tevens nodigen we alle medewerkers uit om verder in te spelen op onderwijskundige vernieuwingen en maatschappelijke tendensen.

2. Zorgcontinuüm: wat is dat?

Het zorgcontinuüm omvat de stappen die een school zet om de leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden. Dit gebeurt steeds in samenspraak met de verschillende actoren (leerling, ouders, leerkrachten, begeleiding).

Concreet bevat het zorgcontinuüm vier fases: brede basiszorg, verhoogde zorg, uitbreiding van zorg en IAC. In deze stappen leggen we uit hoe we dit binnen onze school concreet vormgeven.

A. FASE 0: Brede basiszorg

De school stimuleert de ontwikkeling van alle leerlingen en tracht problemen te voorkomen door een krachtige leeromgeving te bieden. De brede basiszorg omvat concrete maatregelen (materiaal, werkvormen, ...) op klas- en schoolniveau die voor alle leerlingen opengesteld worden.

Deze brede basiszorg is geen vast gegeven, maar wordt elk schooljaar opnieuw bekeken en indien nodig aangepast.

B. FASE 1: Verhoogde zorg

De brede basiszorg is echter niet voor alle leerlingen voldoende. Indien een leerling nood heeft aan meer zorg, wordt beslist om over te stappen naar verhoogde zorg. Deze extra zorg wordt uitgewerkt onder de vorm van remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen. Vaak zal de leerkracht dit naar eigen inzicht in de klaspraktijk vorm geven. Maar het kan nodig zijn dit samen met de collega's aan te pakken.

Hiervoor wordt een klassenraad samengeroepen waar de nood aan zorg besproken wordt. In deze klassenraad zijn verschillende actoren aanwezig: leerkrachten, leerlingbegeleiding, trajectbegeleiding en coördinator. Ook het CLB neemt hier een adviserende rol in.

Tijdens dit proces wordt ook overlegd met de leerling en ouders in kwestie.

Leerlingen uit buitengewoon onderwijs:

Indien een leerling uit het buitengewoon onderwijs zich inschrijft, gebeurt dit steeds onder ontbindende voorwaarden. Na de screeningsperiode vindt een klassenraad plaats, waar bekeken wordt of we een redelijk en voldoende aanbod kunnen bieden aan de leerling in kwestie.

C. FASE 2: Uitbreiding van zorg

Als de extra zorg nog niet voldoende is, start het CLB een proces van handelingsgerichte diagnostiek. Het CLB-team zoekt uit wat de leerling nodig heeft om de leerdoelen te bereiken, en welke aanpassingen voldoende en redelijk zijn voor de school en de leerling.

Tijdens deze fase neemt het CLB de regie over, in nauwe samenwerking met leerling, ouders en school.

D. FASE 3: IAC

In de derde fase wordt de overstap gemaakt naar een individueel aangepast curriculum (IAC). Hierbij worden de leerdoelen opgesteld op maat van de leerling. Het gemeenschappelijke curriculum geldt niet meer voor de leerling en dus zal op het einde van het traject niet hetzelfde diploma of certificaat uitgereikt worden.

Het IAC wordt opgemaakt wanneer blijkt dat de aanpassingen die nodig zijn om de leerling het gemeenschappelijk curriculum te laten volgen, niet redelijk of onvoldoende zijn.

BIJLAGE 1 – Brede basiszorg

Een brede basiszorg voor alle leerlingen

De school stimuleert de ontwikkeling van alle leerlingen en tracht problemen te voorkomen door een krachtige leeromgeving te bieden.

Brede basiszorg = zorg (materiaal, werkvormen, ...) die voor alle leerlingen opengesteld wordt.

Alle lessen PAV en BGV

De leerkracht houdt in de mate van het mogelijke rekening met interesses van leerlingen bij het kiezen van lesmateriaal.

De leerkracht houdt rekening met het niveau van de groep bij het kiezen van lesmateriaal.

De leerkracht houdt, in de mate van mogelijkheden binnen de klas, rekening met het individueel leerprofiel en traject van de jongeren en biedt aan wat de leerling nodig heeft om te groeien.

De leerkracht stimuleert de leerling om zelf na te denken over zijn leerproces (o.a. attitudes, competenties, vaardigheden, leerdoelen) d.m.v. zelfevaluatie tijdens de les en het trimestrieel trajectbegeleidingsgesprek tussen leerkrachten en leerling.

De leerkracht geeft gerichte, individuele feedback aan de leerling.

De leerkracht schat de beginsituatie in van de leerling en stemt de lessen daar in de mate van het mogelijke op af. Voor de lessen rekenen en Engels werkt de leerling in een niveaugroep die aansluit bij zijn beginsituatie.

De leerkracht geeft positieve bekrachtiging aan de leerlingen.

De leerkracht waardeert diversiteit.

De leerkracht biedt informatie aan op verschillende manieren en houdt hierbij rekening met de diversiteit aan de leerlingen.

De leerkracht spant zich in om een warm en veilig klasklimaat te creëren waarin de leerling gehoord wordt (o.a. met een onthaalgesprek bij de start van de les).

De leerkracht heeft aandacht voor het volledige leertraject van de jongere (voltijdse invulling, PAV en BGV) en overlegt met de betrokken partijen indien nodig.

De leerling kan in de mate van het mogelijk op eigen tempo werken en ook na een (langere) afwezigheid terug aansluiten. De leerkracht spreekt de leerling aan en gaat na wat de leerling nodig heeft om terug aan te sluiten.

De leerkracht zorgt voor afwisseling (werkvormen en inhoud) tijdens de les om de leerlingen te blijven motiveren.

De leerkracht zorgt voor stappenplannen bij inoefenen van complexere vaardigheden.

De leerkracht zorgt ervoor dat de doelen van het leren duidelijk zijn, o.a. door de doelen aan te geven bij begin van de les, te verwijzen naar ILT en te bespreken tijdens trajectbegeleidingsgesprekken.

De leerling mag altijd (ook tijdens evaluaties) opzoekmateriaal gebruiken (opzoekboek wiskunde, woordenboeken, internet, spellingscorrector,...).

De leerkracht gebruikt passend didactisch materiaal dat in de klas aanwezig is.

De leerkracht zorgt voor een ordelijke structuur in de klas : onderverdeling mappen, vaste plaats materiaal,...

De leerkracht geeft duidelijke instructies, overeenkomstig met het niveau waarop de leerling werkt. Bijvoorbeeld:

- 2de graad: één opdracht of instructie tegelijk
- 3de graad: complexere opdrachten met meerdere instructies tegelijk
- 3de jaar 3de graad: langdurige, complexe opdrachten die een hoge mate van zelfstandigheid vragen

De leerkracht geeft taalondersteunend les. Bijvoorbeeld: spelfouten bespreken, woordenschat bespreken, specifieke schooltermen aanleren. De leerkracht pas eigen taalgebruik aan naargelang de doelgroep.

De leerkracht voorziet visuele ondersteuning bij schriftelijke taken (bijvoorbeeld agenda noteren op het bord, antwoorden die leerlingen moeten noteren op bord schrijven,...).

Specifiek voor de lessen BGV

De leerkracht biedt via deelcertificaten een mogelijkheid tot succeservaring.

De leerkracht houdt rekening met vooraf verworven competenties.

De leerkracht werkt individueel met elke leerling: uitleg, voortonen van oefeningen (ondertussen verbaal aangeven wat hij doet en waarom) en opvolgen.

De leerkracht stimuleert de leerling om zelf de regie van zijn leren in handen te nemen. Bijvoorbeeld: een technische zelfevaluatie, aangevuld met een beoordeling door de leerkracht a.d.h.v. een technisch invuldocument met uitleg.

De leerkracht evalueert enkel strikt noodzakelijke theorie, gelinkt aan de praktijk.

De leerkracht voorziet in de mate van het mogelijke werkplekleren en extra opleidingen buiten de school.

De leerkracht gaat minimum 3 keer per jaar op werkbezoek om leren en werken op elkaar af te stemmen.

De leerkracht neemt de evaluatie van de werkgever mee in de totale evaluatie.

De leerkracht stemt in de mate van het mogelijke de les af op de noden van de werkvloer.

Een leerlinggerichte omkadering

De school voorziet een uitgebreid moment bij inschrijving om de leerling te leren kennen. Hier wordt gepolst naar eventuele noden van de leerling.

De school zorgt voor een screeningsperiode waarmee we het startpunt van het traject van de leerling bepalen. Leerkrachten, leerlingbegeleiding, CLB en trajectbegeleider gaan hiervoor in overleg.

De school streeft voor elke leerling reguliere tewerkstelling na. De school voorziet een aantal mogelijke tussenstappen indien nodig.

Mogelijke trajecten zijn : reguliere tewerkstelling, aanloopfase werkervaring, aanloopfase vorming, NAFT.

Het advies wordt daarna in een persoonlijk gesprek met de leerling besproken en ouders worden op de hoogte gebracht.

De school zorgt ervoor dat het traject van de leerlingen regelmatig opgevolgd, besproken en indien nodig aangepast wordt. Dit gebeurt door middel van :

- Dagelijks overleg omkadering: aandachtspunten, vragen en zorgen voor die dag worden door de interne begeleiders besproken.
- Klassenraden: de school organiseert op regelmatige basis zowel begeleidende als delibererende klassenraden.
- Trajectbegeleidingsgesprek tussen leerkrachten en leerling: hier wordt samen bekeken hoe ver de jongere staat in de opleiding en welke prioriteiten/aandachtspunten nodig zijn in de volgende periode. Op deze manier wordt de leerling meer betrokken bij zijn individueel leertraject.
- Trajectoverleg : maandelijks overlegmoment tussen traject- en tewerkstellingsbegeleiders waarbij het voltijds engagement van alle jongeren besproken en indien nodig bijgestuurd wordt.
- Case-overleg aanloopfase , NAFT: regelmatig overlegmoment waarop het traject samen met de jongere overlopen wordt en het vervolgtraject besproken wordt.
- Spijbeloverleg: maandelijks overleg tussen leerlingenbegeleider, secretariaatsmedewerkers en CLB over de (on)gewettigde afwezigheden van alle leerlingen.

- Werkbezoeken leerkrachten BGV: om het alternerend aspect van de opleiding goed op te volgen, gaan leerkrachten regelmatig langs op de werkvloer. De verworven competenties op het werk worden mee opgenomen in het individueel leertraject van de leerling.

De school zoekt op basis van de inschrijving in de mate van het mogelijke naar een goede match tussen de betrokken leerling en de klas/groep en leerkracht waar hij/zij terecht komt.

De school voorziet op het secretariaat een laagdrempelige eerste opvang van leerlingen die te laat komen, of leerlingen die bepaalde vragen betreffende tewerkstelling, administratie, familiale situaties e.d. hebben.

De school registreert het ganse proces van het werken met de leerling in een leerlingvolgsysteem dat door alle betrokken begeleiders, leerkrachten, CLB-team en directie consulteerbaar is. Het doel hiervan is de communicatie zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

De school zet in op het welbevinden van de leerlingen en werkt aan de groepsvorming, o.a. door het organiseren van sportmiddagen en uitstappen.

Ouders bij de school te betrekken

De school organiseert een aantal keer per jaar een oudercontact voor de ouders van alle leerlingen waar het traject van de leerlingen besproken wordt. De school benut dit moment om zicht te krijgen op de onderwijsbehoefte van de leerling.

Bij de start van het werkjaar vindt specifiek voor de ouders van nieuwe leerlingen een oudercontact plaats waar de screening van deze leerlingen besproken wordt.

De school neemt doorheen het schooljaar geregeld contact op met de ouders over het traject van de leerling om een individuele benadering na te streven.

De school neemt contact op met de ouders indien leerlingen niet op school aanwezig zijn.

De school tweemaandelijks spijbeloverleg – overzicht registratiefiche

Vorming en ondersteuning van het schoolteam

De school stelt een meerjarennascholingsplan op waarin prioriteiten vastgelegd worden op basis van de noden van de school (zie nascholingsbeleid).